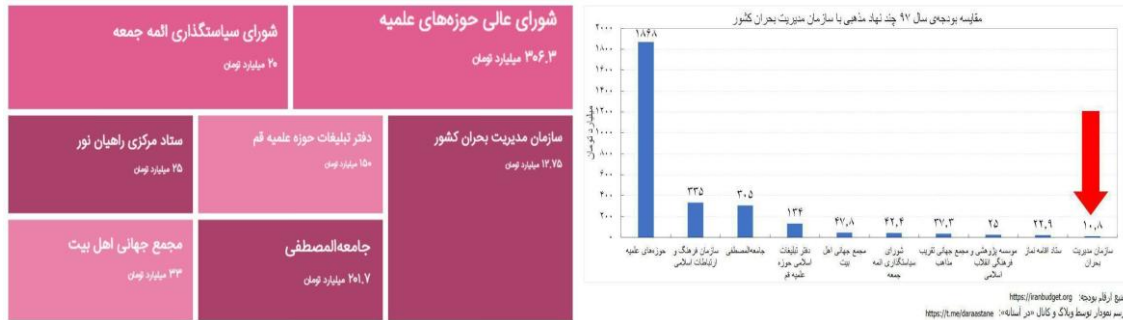

پیرامون : خامنه ای سال نو را "رونق تولیدی" نام گذاشت؛ آیا سال جدید با - رونق تولیدی- همراه خواهد بود یا نه؟

امیر جواهری لنگرودی

info@karegari.com

چه نیگ گفته اند: سالی که نکوست از بهارش پیداشت. سال بس سخت و پُرتبعی در برابر توده کارگران ایران قد کشیده است! هم اکنون بخش‌های وسیع زمین‌های شمالی مازندران تا پائین پای آن گیلان، خطه وسیع آذربایجان، شهرهای مختلف استان مرکزی، شهرستان قم، استان بزرگ لرستان و مناطق عشایری استان خرم آباد و فارس، الیگودرز، خود شیراز، سیل به طرف جنوب راه افتاد و به شهر مقاوم شوش نیز ورود نمود. روزهای آغازین سال ۱۳۹۸، سیل در طول مسیر، هر چه که بود با خود بُرد، آنجا که خواست! کمتر انسان شرافتمندی است، آنگاه که تصاویر و فیلم‌های شبکه مجازی را می‌بیند، در برابر وسعت رخداد از درون نگرید!

بر پایه خیر رئیس سازمان مدیریت بحران کشور طی چند سال گذشته، حضرات با امضای تفاهم‌نامه با حوزه برای کاهش بلایای طبیعی، می‌خواستند سلامی جامعه را تضمین کنند! در خبر مربوطه آمده است: «معاون وزیر کشور و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، از امضای تفاهم‌نامه با حوزه علمیه قم برای کاهش بلایای طبیعی خبر داد و خاطرنشان کرد: «در مرحله اول با حوزه‌های علمیه قم، مشهد، اصفهان و شیراز تفاهم‌نامه همکاری امضا کردیم تا از حوزه‌های علمیه برای به کارگیری نقش معنویت در کاهش بلایای طبیعی استفاده شود.» بدین ترتیب حکومتی که مردم را به مصیبت گرفتار ساخته با این تفاهم‌نامه، عوض جلوگیری از زهر رخداد طبیعی، مردمانش را در برابر مصیبت بیش از پیش رها می‌سازد!

چند سالی است که خامنه‌ای با نام‌گذاری سال در مضمون شعار: "اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال" برای سال ۱۳۹۶ و سال بعد ۱۳۹۷ سرفصل جدیدی را با عنوان سال "حمایت از کالای ایرانی" معنی کرد. ما شاهد این بودیم که در دولت روحانی، نه اشتغال کافی و وافی و درخوری تراشیده شد، نه تولیدی افزایش یافت و اقتصاد مقاومتی در اساس محلی از اعراب نیافت. در سال ۹۷ نیز نه چرخشی در گشایش روند به تزاید تولید داخلی دیده شده، نه وسعت توسعه اقتصاد کالای داخلی و حمایت کالای ایرانی رو به رواج افتاد. آنچه وسعت یافت امر واگذاری‌ها از دولت به بخش خصوصی و پُربار ساختن خصولت پروری صنایع و دستبرد به اموال عمومی بوده است. آنچه را که طی سال‌های ۹۶ و ۹۷؛ شده‌اش بودیم؛ سال‌هایی بودند که در حوزه اقتصاد، سیاست و در حوزه معیشتی خاصه امنیت شغلی و دیگر عرصه‌های زندگی مزد بگیران؛ هیچ‌کدام از وعده‌هایی که دولت روحانی داده بود، عملی نشد که هیچ، بلکه در عوض به اردوی میلیونی کارگران همه جا تعرض و فشار وارد گردید که هر دو سال، بسان ویران‌سراییی بیش نبوده است. حال با این شمای پشت سر گذاشته وارد سال "رونق تولیدی" می‌شویم.

از روز دوم عید شاهد شدیم که با دریافت این شعار تولید انواع بنرها و بروشورهای تبلیغاتی دستگاه‌های حکومتی حداقل در آغازین روزهای سال آنچنان "رونق" گرفت که رنگ و پارچه و پرده نویس برایش کم آوردند. شاهد این هستیم که بازار مجیزگویان و کاسه‌لیسان عوام‌فریب هم با گشاد دستی هر چه تمام‌تر وسعت گرفت و خبرگزاری‌های رسمی رژیم ایلنا، ایسنا، مهر، تسنیم، روزنامه‌های اقتصادی کشور، مقاله پشت مقاله به شکل کیلویی چند تومان، نوشته می‌شود. اما رونق تولید واقعی در کشور محال است که طی سال ۹۸ شکل و شمایل رو به رونقی بر خود گیرد.

چرا که اساساً "رونق تولید" با وجود محاصره گسترده اقتصادی و تحریم وسیع شبکه های بانکی، قاچاق گسترده کالاها توسط عوامل خانه خراب کن سپاه پاسداران، واردات محور بودن کل اقتصاد دولتی و خصوصی، وابستگی به صادرات نفت و مواد خام، و آن بلایی که بر سر فروش نفت وارد ساختند، نرخ بالای بهره بانکی، خصوصی و خصوصی سازی های بی مهار، ادامه سرکوب و وحشتناک مزدی کارگران و مزدبگیران و انبوهی از فاکتورهای منفی تاثیرگذار دیگر بر وضع اقتصاد بحران زده کشور، در سال جدید "رونق تولید"ی در عرصه اقتصادی کشورما، امکان پذیر نیست.

این گونه نام گذاری آدم را به یاد ابلاغیه "سند الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی" خامنه ای می اندازد که ۲۲ خرداد ۹۷، برای پنجاه (۵۰) سال آینده، از سوی ایشان منتشر شد. خامنه ای در آن تاریخ از همگان خواستند: "تا با مشورت مراجع مندرج در ابلاغ، نظرات و پیشنهادهای تکمیلی را دقیقاً بررسی و بهره برداری کند و نسخه ارتقاء یافته الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را حداکثر ظرف دو سال آینده برای تصویب و ابلاغ ارائه نماید." خامنه ای همه "دستگاه ها، مراکز علمی، نخبگان و صاحب نظران را به بررسی عمیق ابعاد مختلف سند تدوین شده و ارائه نظرات مشورتی جهت اصلاح یا تکمیل و ارتقای این سند بالادستی فراخواندند" خیر فوق اعلام می دارد: "اجرای این سند قرار است از ابتدای قرن پانزدهم هجری شمسی (سال ۱۴۰۰)، با سرعت مطلوب آغاز و امور کشور بر مدار آن قرار گیرد." در این سند آمده است: "تا سال ۱۴۴۴ ایران به پیشتاز در تولید علوم انسانی اسلامی و فرهنگ متعالی در سطح بین المللی تبدیل شده و در میان پنج کشور پیشرفته جهان در تولید اندیشه، علم و فناوری جای گرفته و از اقتصادی دانش بنیان، خوداتکا و مبتنی بر عقلانیت و معنویت اسلامی برخوردار، و دارای یکی از ده اقتصاد بزرگ دنیا است. تا آن زمان، سلامت محیط زیست و پایداری منابع طبیعی، آب، انرژی و امنیت غذایی با حداقل نابرابری فضایی در کشور فراهم شده؛ کشف منابع، خلق مزیت ها و فرصت های جدید و وفور نعمت برای همگان با رعایت عدالت بین نسلی حاصل شده است. فقر، فساد و تبعیض در کشور ریشه کن گردیده و تکافل عمومی و تأمین اجتماعی جامع و فراگیر و دسترسی آسان همگانی به نظام قضایی عادلانه تأمین شده است." عبارتی در سند رهبر فرموده آمده است: "در سال ۱۴۴۴ ایران از نظر سطح کلی پیشرفت و عدالت، در شمار چهار کشور برتر آسیا و هفت کشور برتر دنیا شناخته می شود و دارای ویژگی های برجسته جامعه اسلامی و خاستگاه تمدن نوین اسلامی ایرانی است." (۱) البته خامنه ای چگونگی رسیدن به این "برتر"ی را توضیح نمی دهد ولی بودجه کلانی در اختیار دستمال بدستان ریز و درشت خود گذارده یعنی همه آن "دستگاه ها، مراکز علمی، نخبگان و صاحب نظران" کاسه لیبی که با ادعای شفاف سازی تا به امروز همه و همه دست اندر کارند و مجموعه کارهایشان هیچ ضمانت اجرایی هم نداشته و ندارد.

این پرسش همواره بر تارک پرسش ها نقش می بندد: رهبری که توان باز پرداختن و متحقق کردن دو شعار ابتدای سال خویش مبنی بر جاری نمودن "اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال" سرفصل ادعایی سال بعدی اش یعنی "حمایت از کالای ایرانی" تا به امروز نداشته و ندارد. چگونه و بر چه پایه ای به سمت شعار "رونق تولید" می رود؟ دولت کارگذار ایشان با همه حشم و عمله واکره ریز و درشتش تا به امروز نتوانستند در عمل اجتماعی این شعارها را معنی کنند بلکه به اتفاق هم، جامعه را به گند کشیدند. حالا هم "رونق تولید"ی را پیاده نکرده، دارند برای پنجاه سال آینده مملکت نقشه میریزید و همه دستگاه مملکت را پشت خود به خط می نمایند که جامعه ایران را در سال ۱۴۴۴ از نظر سطح کلی پیشرفت و عدالت، "در شمار چهار کشور برتر آسیا" و "هفت کشور برتر دنیا" به جهانیان بشناسانند؟ جاهل های ما می گویند: خواب دیدید خیر باشد. مردم ما از دست یکایک شما و وعده و عید هایتان به تنگ آمدند و حاضرند که جامعه به همان سطح اول انقلاب برگردد تا از شر وجودی شما ها راحت گردند.

دربازخوانی سند یادشده، شاید بد نباشد بپرسم: آیا می توان تفاوت معنایی بین الگوی راهنمای خامنه ای که مدعی حرکت به سوی تمدن نوین اسلامی است با ادعاهای محمدرضا پهلوی را که مدعی حرکت به سوی یک تمدن بزرگ بود، جست؟ شاه هم گفته بود: "من بخوبی دورنمای روشنی از مملکت می بینم که در آن ملتی آزاده، مرفه، خوشبخت و ثروتمند زندگی می کند. من مردمی را می بینم که پیشرفت سریع آنها سایر ملل را به تعجب انداخته است." (۲) و یا اینکه محمدرضا شاه بعد تر اعلام می دارد: "نقش ایرانیان در گسترش تمدن بزرگ اسلامی نقشی است که اختصاصاً شایان ذکر است. از همان هنگامی که پیامبر بزرگ اسلام به دانش دوستی ایرانیان به صورتی بسیار تجلیل آمیز اشاره فرمود، در واقع ایفای این رسالت در جهان اسلام برای مردم ایران نوعی فریضه مذهبی به شمار آمد. این وظیفه پر افتخار را نبوغ ایرانی در تمام طول تاریخ اسلام تا به امروز با حد اعلا و ایمان انجام داده، چنان که میراث تمدنی ایرانی مسلمان به صورت جزء تجزیه ناپذیری از میراث تمدن اسلامی در آمده است." (۳) در پاسخ به پرسش فوق باید واقع بینانه گفت: چنانچه آرزوهای تمدنی محمدرضا پهلوی پیش روی گذاشته شود، تفاوت افق تمدنی برآمده از سند الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت، هیچ تفاوت مضمونی با هم ندارند. این سخن گزاف نیست، آنانی که سودای تدوین کلان برنامه پیشرفت دارند باید ناگزیر تاریخ بدانند و تاریخ بخوانند و از ظرفیت بالا و قدرناشناخته دانش آموختگان رشته تاریخ در این مسیر بهره ببرند. نه اینکه خود را عقل کل بشناسند و سند خود را الگوی راهواری بپندارند که می تواند از امروز برای پنجاه سال آینده مملکت جاده باز نماید. یک نمونه از "گزارش جهانی سعادت" منتشره روز سه شنبه، ۲۸ اسفند، برای سال میلادی جاری منتشر شد که بنا بر رتبه بندیهای آن، فنلاندی ها در صدر جدول مردمان "باسعادت" قرار دارند و اهالی سودان جنوبی در قعر جدول. ده کشور نخست "باسعادت"

در این رتبه بندی عبارتند از: فنلاند، دانمارک، نروژ، ایسلند، هلند، سوئیس، سوئد، نیوزیلند، کانادا و اتریش. ایالات متحده در رتبه یازدهم قرارداد و از سال گذشته یک پله تنزل داشته است. پایین ترین رتبه مربوط به سودان جنوبی (رتبه ۱۵۶) است. یک پله بالاتر از سودان جنوبی، جمهوری آفریقای مرکزی و در رتبه بالاتر افغانستان (۱۵۴) و بعد از آن چندین کشور آفریقایی قرار گرفته اند. ایران در جدول شاخص سعادت کشورهای جهان، امسال در رتبه ۱۱۷ جای گرفته است. این شاخص برای ایران در سال گذشته میلادی، ۱۰۶ بود که در نتیجه یازده پله سقوط کرده است. ایران در سال ۲۰۱۶، در جایگاه ۱۰۵ قرار داشت. موسسه تهیه کننده این گزارش، زمینه هایی چون ثروت، امید به زندگی، فساد، آزادی و شاخص های دیگر مهم کیفیت زندگی را در ۱۵۶ کشور بررسی کرده است. وقتی ما امروز اینیم با این حکومت و با این ضریب بیخردی که در رهبری اش سراغ داریم، پنجاه سال دیگر به قعر جدول سقوط خواهیم کرد!

در برابر وضعیت نامناسب اقتصادی کشور اسحاق جهانگیری که هم زمان "فرمانده ستاد اقتصاد مقاومتی" است، چندی پیش طی سخنانی گفت: «رئیس جمهوری دستور داده است که تا پایان سال آینده بنگاه های اقتصادی واگذار شوند و در حال حاضر نکته منفی اداره بنگاه ها این است که میلیاردها تومان منابع کشور با بازده اندک اداره می شوند.» جهانگیری با یادآوری واگذاری زیرمجموعه بزرگی از بنگاه های اقتصادی زیر نظر وزارت کار تا پایان سال ۹۸ به بخش خصوصی تصریح کرد: «امروز هزاران میلیارد تومان از منابع کشور در اختیار این بنگاه ها قرار دارد، اما بازدهی آنها بسیار پایین است.» معاون اول حسن روحانی با بیان اینکه "بنگاه های کشور بد اداره می شوند و این در بنیادها، آستان ها و شرکت های دولتی هم مشهود است"، افزود: «با وجود سرمایه کشور در این بنگاه ها که توقع داریم از چند ۱۰ میلیارد دلار سرمایه ای که در آنها وجود دارد دولت از سود آن بهره ببرد، در آخر دیده می شود که کمک دولتی نباشد از پرداخت حقوق خود عاجز هستند.» (۴) جدا از این ما شاهد این هستیم که بحران های فزاینده از قبیل: بحران مسائل زیست محیطی- ورشکستگی صندوق بازنشستگی- بودجه دولت- سقوط نظام بانکی و بیکاری فزاینده و تحریم ها و... بعنوان ابرچالش ها کشور ما را فرا گرفته است و همچنان فزونی می یابد.

جمع بندی:

همین الگوی پنجاه سال آینده که از خرداد ۹۷، از اندیشه داهیانه آقا تراوش کرد. عده زیادی کارشناس در سایه نشسته اند و دارند از الگوی راهنمای حضرت آقا، نشخوار می کنند. از امروز هم همه برادران قاجاچی برای دریافت تسهیلات بانکی و وام بدون بهره، صف کشیده اند و اعلام می دارند که سال سال رونق تولید است. هم اینان با سهم خواهی خود از بانکها و ارز دولتی، چه رکوردها که در اختلاس به مانند سال گذشته جابجا نگردانند. برای چرخش تولید و رونق آن بلایی که طی سال های گذشته عملاً سر نیشکر هفت تپه و فولاد اهواز، هیکو، ماشین سازی تبریز و... و سفره یکایک کارگزارانش آورده اند، هیچ بعید نیست با شعار سال رونق تولید، با وسعت یافتن بخش خصوصی و خصولتی، سراسر کشور ما را فرا نگیرد؟

در برابر سال "رونق تولید"ی، مورد ادعای خامنه ای، این بشمار پرسش ها مطرح است: تولید با کدوم مواد اولیه، باید فراهم آید؟ سال ۹۷ بیش از نیم میلیون نفر در بخش قطعه سازی بدلیل نداشتن مواد اولیه کار خود را از دست دادند و امنیت شغلی آنان به خطر افتاد و به ارتش میلیونی بیکاران کشور افزوده شدند. در شرایطی که بیش از هزاران کارخانه از گردش تولید بازماندند، با کدام کارخانه و واحد تولیدی باید رونق تولید معنی پیدا کند؟ وقتی میزان بیکاران جامعه به مرز سونامی دو رقیمی بالای یازده میلیون نفر رسیده اند. جدا از این مخالفان یا منتقدان دولت از آمار "واقعی" تا ۱۵ میلیون "بیکار پنهان" در ایران خبر می دهند. مرکز پژوهش های مجلس پیش بینی کرده بود که نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۰ در "سناریوی خوش بینانه" به حدود ۱۶ درصد و در "سناریوی بدبینانه" به حدود ۲۶ درصد خواهد رسید. قرار گرفتن صندوق های بازنشستگی در آستانه ورشکستگی، ناتوانی دولت بدهکار در پرداخت مخارج جاری، وجود ۱۲ میلیون نفر زیر خط فقر و ۲۵ تا ۳۰ میلیون نفر زیر "خط نسبی فقر"، از جمله جلوه های ابرچالش ها در ایران هستند. چگونه رونق تولید را شاهد می گردیم؟

فرض کنیم که تولید کافی و وافی به حول قوه جد آقا هم ساز کردیم، وقتی در سطح بازار جهانی در تحریم هستیم، می خواهیم کجا و در کدام بازار و با کدام رابطه تجاری آنرا بفروش برسانیم؟ حالا بفرض اینکه کالای تولید شده مان را فروختیم، چگونه می خواهیم، پولش را به ایران برگردانیم؟

یک شعاع العمل خامنه ای و عرضه سیاست گذاری هایش از منتهای قبل برای زمینه چینی سال رونق تولید مشخص بود و آن اینکه ایشان با انتصاب رئیسی قاضی قتل عام ها به ریاست قوه قضائیه و با درآغوش کشیدن بشاراسد، قاتل هزاران هزار سوریه ای و با واگذاری نشان ذوالفقار به قاسم سلیمانی و با افزایش بودجه سپاه و دهها بنیاد و ابنیه و با فربه کردن ائمه جماعات، پیشاپیش سال رونق سرکوب را جایگزین سال رونق تولید نمود و کشور را به فنا برد و من در نطقه آغازین این یادداشت آورده ام: چه نیک گفته اند: سالی که نکوست از بهارش پیداست!

جمعه ۹ فروردین ۱۳۹۸ برابر ۲۹ مارس ۲۰۱۹

منابع:

(۱) (خبرگزاری مهر، فراخوان رهبرانقلاب برای الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت ، یکشنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۷)

<https://www.mehrnews.com/news/4429738>

(۲) - (گزیده سخنان شاه ، ص ۱۷ ، ۳ آبان ۱۳۳۸)

(۳) - (به سوی تمدن بزرگ، صص ۲۳۳-۲۳۴)

(۴) - (خبرگزاری دویچه وله فارسی، جهانگیری: بیکاری و کاهش خرید کشور را تهدید می کند ، ۲۱ آبان ۱۳۹۷)

<https://www.dw.com/fa-ir/iran/a-46260315>